

TET HÍRLAP

A TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS INGYENES
KIADVÁNYA. MEGJELNIK BÁTASZÉK, BÁTÁAPÁTI, CIKÓ, FEKED,
MÓRÁGY, MÖCSÉNY, ÓFALU, VÉMEND TELEPÜLÉSEKEN

TrachtTag a Kindergarten nagyertermében

VÉMEND Nagy volt a sürgés-forgás április 25-én a vémei óvodában. A helyi Német Nemzetiségi Önkormányzat által fenntartott, jól felszerelt, barátságos, gyermek központú intézményben ezen a napon színpompás népviseletbe öltöztek a nebulók, valamint az óvónők is.

A TrachtTag, azaz a Népviselet Napja immár hagyomány a településen is. A kicsik az udvaron szemmel látható örömmel jártak-keltek a különleges ruhákban, készülve a nagy népszerűségnek örvendő bemutatóra.

► 2. OLDAL

A skótok királynőjének végzete

MÓRÁGY Friedrich Schiller örökbecsű darabját, a Stuart Mária című drámát tekintették meg a Mórággyi Általános Iskola tanulói, pedagógus és más felnőtt kísérőkkel együtt.

► 8. OLDAL

Összefogásra épülő gyarapodás

MÖCSÉNY Összkomfortos településnek is nevezhető Möcsény. A községben egyenesen városi színvonalú az infrastruktúra. A képen: Potápi Árpád János és Krachun Elemér a felújított Községháza előtt.

► 3. OLDAL

Aláírás került a szerződésre

BÁTAAPÁTI Darabos Józsefné, a TETT elnöke április 25-én írta alá a támogatási szerződést az Innovációs és Technológiai Minisztériummal, és dr. Kereki Ferencsel, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhazsnú Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójával, mint közreműködővel. Az aláírt szerződés életbe lépésének köszönhetően a 2019. évi működés és valamennyi beruházás biztosított a TETT nyolc tagtelepülésén.

Darabos Józsefné

XIX. TETT-re Kész Nap

Május 24-én Bataapátiban lesz a XIX. TETT-re Kész Nap. A rendezőség az alábbi programokkal várja a meghívott vendégeket, az érdeklődőket.

Tudományos Tanácskozás:

Helyszín: Művelődési Ház /Agy. u. 4./

Kezdesi időpont: 10 óra

Darabos Józsefné, Bataapáti polgármesterének, a TETT elnökének köszöntője, Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatójának köszöntője, Potápi Árpád János Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkár köszöntője

Előadások:

Sugárzó környezetünk – Előadó: Lázár István, az Országos Atomenergia Hivatal Tárolólétesítmény Felügyeleti Főosztályának vezetője.

Ionizáló sugárzások alkalmazásai – Előadó: Bertalan Csaba, NRHT fióktelep-vezetője.

Nemzetközi lakossági elfogadottság – Előadó: Honti Gabriella, az RHK Kft. Kommunikációs Önálló Osztályának vezetője.

Beszámoló a Lakossági Ellenőrző Csoport 2018. évi munkájáról – Előadó: Metzné Dr. Darabos Orsolya, a Lakossági Ellenőrző Csoport vezetője.

A TETT 2018. évi tevékenységének értékelése – Előadó: Darabos Józsefné, a TETT elnöke.

Gránit díj átadása:

Ebéd 12:30-kor a Művelődési Házban.

Sajtótájékoztató:

Helyszín: Bataapáti Község Önkormányzat tárgyalóterme

Kezdesi időpont: 9:00 óra

Darabos Józsefné a TETT elnökének, valamint Dr. Kereki Ferenc az RHK Kft. ügyvezető igazgatójának részvételével.

Játékos szellemi vetélkedő:

Helyszín: Községi Ház (Petőfi u. 18.)

Kezdesi időpont: 8:30

Programok: a TETT nyolc településének 4 fős diákcsoportainak vetélkedője. Ebéd 12 órakor a gyermekek és a kísérő tanárok részére a Községi Házban.

Kitettek magukért a kisdíjak

BÁTAAPÁTI A Mórógyi Általános Iskola Bataapáti Telephelyén a mindennapos teendők és a hagyományos programok mellett a tavasszal eljön az ideje, hogy beérjen az egész évben át folytatott tehetséggazdálkodási munka gyümölcse. Ugyanis ekkortájt érkeznek meg az értesítések a sikeres versenyekről, pályázatokról. Az iskolában a tanév során igyekeznek megragadni minden olyan lehetőséget, ahol a kisdíjak kiírásait kihasználják magukat. Az elmúlt időszakban több sikerrel is dicsekedhetnek.

A Neue Zeitung Junior újság 25. születésnapja alkalmából kiírt országos pályázaton II. helyezést értek el az iskolások közös alkotásával, amelyből minden gyerek kivette a részét.

Bottyán Csenge 4. osztályos tanuló fogalmazása elismerésben részesült, mivel bekerült a XXV. Kárpát-medencei József Attila Mese-, Vers- és Novellairó Pályázat legjobb műveit tartalmazó Örökkévalóság című antológiába.

Az idén is több tanuló megmérte magát a szegedi Csizmazia György Magánalapítvány országos pályázatán, melynek célja, a névadó tanítói munkásságával összhangban, hogy elősegítse természeti környezetünk megismerését és megértését, s ennek érdekében az érdeklődő tanulókat önálló munkára serkentse.

Kertünk lakói – növények és állatok a ház körül – témában Wild Lilien 3. osztályos és Lak Fruzsina 2. osztályos tanuló nyert díjat.

Talált kincs – érdekességek erdőn, mezőn – témában Forray Mirtill 3. osztályos tanuló munkáját ismerték el.

A Ki mit tud az állatvilágban témakörben Bottyán Csenge 3. osztályos diák, Rentz Léta 3. osztályos és Szentpál Domán 2. osztályos tanuló kapott díjat.

Tornóczky Gáborné felkészítő munkáját is díjjal ismerték el és ebben az évben a Bataapáti Telephely elnyerte az Alapítvány dicséretét.

Az elkövetkező időszakban több, egész éven át zajló levelező verseny döntőjében szerepelnek majd a bataapáti alsósok. Remélhetően még sok értesítő levelet hoz a postás az elbírálásra váró pályázatokról.

Neue Zeitung Junior – az ezüstös közös alkotás a 25. születésnapon

A Csizmazia György Magánalapítvány országos pályázat díjazottjai

TrachtTag a Kindergarten nagytermében

Folytatás az 1. oldalról

VÉMÉND – A népviselet helyi és teljesen eredeti – mondta Horváth Eteléné, a német önkormányzat elnöke. – Valamennyi kötény, kendő és a többi ruhadarab is, bár teljesen újszerűnek tűnik, a szubjektívól került elő. Ilyen mintákkal díszített kendő ma már sehol sem vásárolható. A méretre igazításban nagy segítségünkre volt Szélig Rita óvónő édesanyja, Szélig Miklósné. Egyébként, ahhoz képest, hogy ezernégyszáz fős falu vagyunk, kiterjedt és gazdag német kulturális élettel rendelkezünk. Táncsoport, zenekar, férfi kórus, vegyes kar, fúvószenekar egyaránt nagy sikerrel működik nálunk. Az idősebbek közül sokan beszélik a hochdeutsch dialektust, a fiatalabbak az

Horváth Eteléné

óvodában és azután magasabb szinten az általános iskolában ismerkednek az irodalmi német nyelvvel. Miként az óvodát bemutató honlapon olvasható, „intézményünkben régóta

folyik német nemzetiségű nevelés. Ezt a továbbiakban is szeretnénk magas színvonalon folytatni. A nyelvi nevelésen kívül a nemzetiség zenéjével, hagyományaival, népviseletével, táncaival is megismerkednek a gyerekek.” Barta Erzsébet polgármester közölte: a település számára természetesen anyagi könnyebbséget jelent az a tény, hogy a fenntartó a német önkormányzat. Ez nem jelenti azt, hogy a község, amennyiben arra szükség van, ne nyújtana pénzügyi segítséget. Tavaly és idén erre még nem volt példa, tekintettel arra, hogy az óvoda, nemzetiségi jellegéből adódóan, az átlagosnál magasabb normatívában részesül. Csak ebben az évben tizennégymillió forintot tett ki a támogatás.

Közmeghallgatás TETT vezetőkkel

BÁTASZÉK Közmeghallgatásra várta az érdeklődőket a múlt hónap végén Bátaszék önkormányzata. A városháza házasságkötő termében dr. Bozsolik Róbert polgármester köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) képviselőjének. Először Darabos Józsefné, a TETT elnöke, Bataapáti polgármestere értékelte az elmúlt időszakot, és hangsúlyozta, hogy valamennyi kitűzött céljukat megvalósították. Erről számolt be Metzné dr. Darabos Orsolya, a Lakossági Ellenőrző Csoport vezetője is. Volentné Daróczi Beáta, a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló Üzemvitel-biztonsági vezetője a hulladékkezelés történetét idézte fel, illetve rávilágított a jövőben megvalósuló feladatokra. 2019-ben komplex inaktív próbát fognak végrehajtani, és az év második felében megkezdődik az új fajta hulladéksomag beszállítása és végleges elhelyezése. A szakember a feltett kérdésre megnyugtató választ adott az üzembiztonsággal kapcsolatban, és kiemelte, hogy garantált a megfelelő működés.

Bátaszék polgármestere megköszönte a tájékoztatást, és a közmeghallgatás folytatásában értékelte az elmúlt év történéseit, valamint a tervekről, a megvalósítás előtt álló célokról is beszélt.

Dr. Bozsolik Róbert a közmeghallgatáson

A lakosság részéről érkezett kérdésekre is választ adtak az este folyamán a városvezetők, és hangsúlyozták, hogy a felmerülő problémákat igyekeznek orvosolni. Dr. Bozsolik Róbert elmondta, hogy továbbra is várják a bátaszéki polgárok észrevételeit, hozzászólásait, ugyanakkor kérte, hogy a lehetőségéhez mérten próbáljon meg mindenki tenni a lakókörnyezete tisztaságáért, a település élhetőségéért, hiszen az önkormányzati tevékenység csak úgy válhat még hatékonyabbá, ha az egyéni hozzájárulás is megtartó és szépítő erejű.

Fejlesztések a városban

BÁTASZÉK Megkezdődött az idei városi költségvetés végrehajtása, ezen belül az évre tervezett városüzemeltetési feladatok megoldása. Immár kézzelfogható, szemmel is jól látható eredmények mutatkoznak.

Megújultak a városközponti közterek: a Szabadság utcai kerékpárúttól a Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatalig az érintett utcarész kerterületét zúzott kővel szórták fel, és új növényeket telepítettek. A felújítási munkákat a Bát-Kom 2004 Kft. végezte.

A bátaszéki köztemetőben található belső út építése már folyamatban van, a rendelkezésre álló keretösszeget maximálisan kihasználják, hogy a lehető legteljesebb mértékben, méltóságteljes környezetben látogathassák az elhunyt hozzátartozók nyughelyét a családtagok.

A tervezett külterületi munkák is eredményesen zárultak, a Molyhos Tölgy útja melletti árokrekonsztukció következtében 680 folyóméter árok tisztítása, felújítása történt meg. A szilárd utak kátyúinak a rendbetétele az időjárás függvényében zajlik a Bonyhádi út és az Orbán-hegyi út közötti szakaszon.

Folyamatosan zajlanak a Besigheim játszótér karbantartási munkálatai, a gumiból készült ütéscsillapító sziget elhelyezése elstartolt, és megkezdődött a B-típusú sportpark építése is, amelynek köszönhetően 70 négyzetméternyi területen 10 darab fitness eszköz kerül ki a térre. Ezen eszközök segítségével újabb lehetőség nyílik a bátaszékiek számára a tartalmas időtöltésre, a sportolásra.

Összefogásra épülő gyarapodás

MÖCSÉNY Összkomfortos településnek is nevezhető a Völgyseg dombjai mentén húzódó Möcsény. A községben egyenesen városi színvonalú az infrastruktúra. Az ivóvíz és szennyvízhálózat mellett vezetékcső, portalanított utak, kifogástalan állapotban lévő járdák szolgálják az ott élők kényelmét. Kiépített a kábeltelevízió-hálózat is. Az elmúlt időszak beruházásai egyenesen azt mutatják, hogy a fejlődés egyenletesen emelkedő. Ezt hasonlóan látja Krachun Elemér is.

– Ha az elmúlt négy évet tekintjük, akkor valóban több olyan jelentős munkán vagyunk túl, melyek folyamatosan élhetőbbé tették a települést – állapította meg a polgármester. – Kezdjük az elején: a központban található, régi kocsmá épületét felújítottuk, átalakítottuk és immár közösségi házként működtetjük. A létesítményben korlátlan internet elérést biztosítunk a helybeliek számára. Legyen szó bármilyen, hasznos célt szolgáló közösségi rendezvényről, az önkormányzat

díjmentesen rendelkezésre bocsátja az épületet. Ennek köszönhetően nagy a kihasználtsága. A 2016-os labdarúgó Európa bajnokság idején nagyméretű kivetítővásznat helyeztünk el ezen a helyszínen, még a szomszédos településekről is jöttek hozzánk elkötelezett foci szurkolók.

Míg másutt a kis boltok bezárnak, addig nálunk éppen az ellenkezője történt. Az elmúlt évben ismét gyarapodtunk, immár bolttal és presszóval is rendelkezünk. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy három személy munkát is talált itt magának. Ugyancsak tavaly elkezdődött a felszíni vízelvezetés, az árkok medreit kikutortattuk és lapoztattuk. Ezt a munkát idén is szeretnénk folytatni. Kiváltképp jelentős beruházást jelentett a polgármesteri hivatal és az orvosi rendelő felújítása. A több mint 42 milliós pályázati pénz mellé a község 3 és fél millió forintos önrészt tett hozzá. Möcsény mindenesetre nagy lépést tett előre, ezt Potápi Árpád János államtit-

kár állapította meg az épület avatáson. A hivatal irodáit új bútorzattal láttuk el, így felkészült ügyintézőink megfelelő tárgyi körülmények közepette szolgálják a lakosságot.

Idén szeretnénk korszerűsíteni a fűtést Művelődési Házunkban, melyet új székekkel és egy mobil kihangosítóval is el kívánunk látni. Ugyancsak új eszközökkel szeretnénk gyarapítani a védőnői szobát is. Mindkét esetben a Modern Falvak Program támogatásában bízunk. Akárcsak a másik komoly célkitűzésünk esetében: szándékunkban áll ugyanis a központban található út kiszélesítése olyan méretűre, hogy ott két autó is elférjen egymás mellett. A helyi viszonyokat az is jól jellemzi, hogy május elsején az önkormányzat biztosította a húsanyagot és a fát is a meghirdetett főzőversenyhez. Ez a rendezvény is azt a közösségi összefogást erősíti, mely minden esetben tevélegesen hozzájárult Möcsény gyarapodásához.

Szép számmal jelentek meg az NRHT Nyílt és Gyermeknapon

Körülbelül 200 érdeklődőt vonzott a május 4-én 9:00 órától kezdődő Nyílt és Gyermeknap Bátaapátiban. A felnőttek a Látogatóközpontot és a föld alatti kamrákat tekinthették meg, míg a kicsik különböző játékos programok közül választhattak. A rendezvényt a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. és a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató társulás szervezte.

„Izgultunk az időjárás miatt, hiszen nagyon esőre állt, ez esetben a tervezett gyermekprogramok közül sok elmaradt volna, hiszen ezek javarészt szabadtériek voltak. Szerencsére kegyesek voltak hozzánk az égiek, így a gyerekek ugrólóvárral, gokarttal, kézműves játékokkal játszhattak” – mondta el Darabos Józsefné, Bátaapáti polgármester, a TETT elnöke. Nagy sikert arattak az RHK Kft. játéka is, illetve a kézműves foglalkozások is. Két előadót is megtekinthettek a kicsik: a Csurgó zenekar és bábszínház szórakoztatta a fiatalokat. Mindeközben a felnőttek 3 csoportban a Látogatóközpontban nézték meg a rövid bemutatófilmet a Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolóról és ismeretterjesztő előadást hallottak a radioaktivitásról, a radioaktív sugárzásról. Tudásukat az érintőképernyős tartalmakon is lemérhették kvízzjáték formájában. Ezt követően az első és második tárolókamrát tekintették meg. Megismerkedtek az első kamrában alkalmazott vasbetonkonténeres tárolási móddal,

amely során 9 radioaktív hulladékkal teli hordó került a konténerbe és a hordók közötti üres teret betonnal töltötték fel a szakemberek. Ez után szállították azokat a kamrába. Mára ez a kamra megtelt, 537 konténerben 4833 hordó pihen végleges helyén.

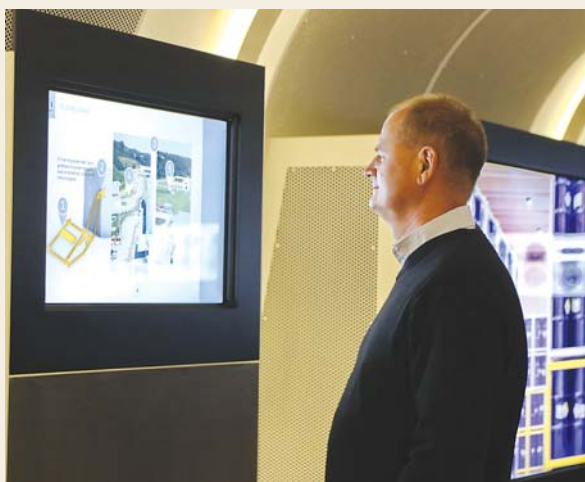
A második kamra jelenleg még üres, így a 100 méter hosszú vasbetonmedencébe tettek sétát, amely az új fajta hulladékcsomagokat fogadja majd a jövőben. Ahogy azt a kísérőktől megtudták, a kettes kamra már acélkonténereket fogad, egy konténerbe 4 hordó kerül és ez esetben az üres tereket folyékony radioaktív hulladékkal kevert cementtéppel töltik fel. Ezeket a csomagokat a Paksi Atomerőműben készítik el. Mindezen fejlesztések nyomán több mint kétszeresére növekedik a helykihasználás, mely többmilliárdos megtakarítást jelent az atomerőmű leszereléséig eltárolt hulladék tekintetében.

A látogatók egy monitoringállomást is megtekintettek, amely átlag dózisteljesítményt és radonkoncentrációt mér, valamint radiokarbon és trícium mintákat gyűjt. Ez utóbbiakat alvállalkozók elemzik ki laboratóriumokban.

„A környezeti ellenőrzés, a monitoring tevékenység Társaságunk kiemelt feladata. A környező lakosság nyugalmaához elengedhetetlen, hogy biztonságban érezzük magukat. Ehhez nem elég, hogy elvégez-

zük az ellenőrzéssel kapcsolatos tevékenységeket, hanem az adatokat is be kell mutatnunk. A havi átlag dózisteljesítmények megtalálhatóak Társaságunk honlapján: www.rhk.hu – beszélt a monitoringtevékenységről Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs osztályának vezetője. A látogatók most egy ilyen monitoring állomás működését is megtekinthették, de olyan érdekességet is megtudtak, mint hogy az embereket a világon a radon gáz miatt éri a legnagyobb mértékű sugárterhelés, amely a talajból, különböző kőzetekből és építőanyagokból szivárgó radioaktív nemesgáz és természetes bomlási folyamat révén keletkezik.

Összességében pozitívan értékelem a mostani rendezvényünket. Hagyományteremtő céllal indítottuk el tavaly a programot, idénre növekedett az érdeklődők létszáma. Szeretnénk a jövőben még nagyobb tömeget megmozgatni, így biztosan 2020-ban is megrendezzük a programot, hiszen a gyerekek jókedve mellett az is fontos, hogy Társaságunk szemtől szemben találkozhat a lakossággal, lehetőséget teremtsünk a nyílt párbeszéd kialakítására. Több helyi lakost is megkérdeztünk a tárolóról kialakult véleményéről és megnyugtató volt hallani, hogy a hétköznapiak részévé vált, teljesen elfogadják az intézmény működését – zárta gondolatait Honti Gabriella.

FOTÓK: MOLNÁR GYULA

Óvodások, erdei felfedező úton

CIKÓ A várható, két napos áramszünetnek is lehetnek kellemes következményei. A napközbeni energia kimaradással számolva a cikói óvoda nevelőtestülete úgy döntött, hogy a rosszban megalálva a jót, a gyerekek számára élményt nyújtó, érdekes programokat szervez. A csütörtöki óbányai kirándulásról és a pénteki családi napról Horváth Renáta intézményvezető küldött élménybeszámolót. – Óbányán először is megtekintettük a helyi múzeumot, majd a falun keresztül felsétáltunk a turisták számára kialakított pihenőhelyig, ahol az óvónénik és a dadusnéni a legkisebbekkel letáboroztak. A maci csoportos gyerekek ott piknikeztek, megtekintették a pisztrángos tavat, illetve egy rövidebb sétát tettek az erdőben. A kicsiknek nagyon tetszett a tiszta levegőn való szabad játéktevékenység, a piknikezés, a „hegymászás”. A nagyobbakkal, azaz a süni csoportosokkal kísérik hosszabb sétát tettek az erdőben, a turisták számára kijelölt útvonalon. Ők is megtekintették a pisztrángos tavat, majd a patak mentén egy hosszabb túrára indultak, keresztül az erdőn. A gyerekek szinte érdeklődéssel csodálkoztak rá az erdő élővilágára, a madarak csicseregésére, a patakban csobogó tiszta vízre. Mindez, tetéző a múzeummal, feledhetetlen élményt jelentett mindenki számára. Az erdőben való piknikezés és túra után vissza utaztunk az óvodába, ahol a délutánunk a megérdemelt pihenőidővel folytatódott. Másnap családi napot szerveztünk a focipályán, színes programokkal. A kicsik indulhattak sorversenyen, óriás buborékokat fújhattak, különböző mozgásfejlesztő eszközöket próbálhattak ki, illetve kézműveskedhettek kedvük szerint. Eközben a szülők elkészítették a finom ebédet, amit mindenki jó étvágygal fogyasztott el.

A gyermekek számára nem jelentett akadályt a patak sem

Díszpolgárok, akik a község jó hírét öregbítették

Hunyadiné Cseke Irén és Zsalakóné dr. Studer Krisztina Haures Csabával

CIKÓ Ünnepi testületi ülés keretében adták át nemrég a cikói díszpolgári címetek, amelyeket immár harmadik éve ítél oda az arra érdemeseknek a település önkormányzata. Haures Csapa polgármester elmondta, még tavaly döntötte el a képviselő-testület, hogy idén kiknek adja oda az elismeréseket, ezzel is méltatva tevékenységüket, amelyet a község érdekében folytattak. Mindkét címet posztumusz ítéltek oda, így Studer Róbert lánya, Zsalakóné dr. Studer Krisztina, és Hunyadi István felesége, Hunyadiné Cseke Irén vette át az emléktáblát, valamint az oklevelet.

Studer Róbert 1955. szeptember 5-én született Bonyhádon. Általános iskolai éveit Cikón töltötte, majd a bonyhádi 504. számú ipari szakmunkásképző intézetben esztorgályos végzettséget szerzett. Ezután állt munkába a BOVAS Vasipari Kiszövetkezetben.

Méltatása szerint 1992-ben a település akkori polgármestere, Forray Gellért a Cikói Falu TV alapítvány stúdióvezetői feladataival bízta meg, melyeket hatalmas lelkesedéssel és nagy szorgalommal látott el kis csapatával együtt, folyamatosan fejlesztve a műsorszolgáltatást. Számára a Falu TV több volt, mint hobbi, szabadidejét, hétvégéit áldozta rá. 1994 és 1998 között alpolgármesteri feladatokat is ellátott a településen. Hosszan tartó betegség után 2010 májusában hunyt el. Szívesen sportolt, kerékpározott, szerette a társaságot, gyakran szervezett összejöveteleket.

Hunyadi István 1982-ben került Cikóra. 1989-ben újságírói képesítést szerzett, és attól kezdve mindene lett az írás – derül ki méltatásából. Évekig dolgozott a Bonyhádi TV-nek, valamint a Cikói Falu TV-nek, műsorokat szerkesztett. Több nyomtatott sajtóorgánium is publikálta írásait, így a Tolnai Krónika, a Tolnai Népújság, a bonyhádi HON-Lap és a Sporthírek. Német nyelven a Neue Zeitung is közölte cikkeit.

Szerette bemutatni a mindennapi emberek életét, a sportban a foci volt a mindene, de szívesen foglalkozott a röplabda, kézilabda, koronglövészet történéseivel is. A cikói közösségről mindig szívesen és szeretettel írt, hiszen szerette a falut és lakóit. Tisztelettel közeledett minden emberhez, és őt is tisztelték, bízták benne. 2017-ben hunyt el.

Kapcsolattartás a külföldiekkel

ÓFALU Akárha egy alpesi kistelepüléssel találkozna az utazó, aki Ófaluba látogat. Takaros, jól karban tartott épületek, gondozott udvarok, tisztára söpört utak, utcák mindenütt és több helyen is német nyelvű feliratok a magyar mellett.

Ilyenkor, a jó idő beköszöntével már több külföldi ingatlanulajdonos is megérkezik Ófaluba, itt pihenve ki fáradalmait. Mindez némi többlet munkát ad az önkormányzatnak, hiszen ügyes-bajos dolgaikkal, például egy-egy levéllel gyakran mennek a község házára. Ez azonban semmilyen fennakadást nem okoz a hivatali ügymenetében.

A főként német nyelvterületről érkező külföldiek egyébként időnként összejönnek egy helyi presszóban. Ezeken a konzultatív jellegű találkozókon, ha csak teheti, megjelenik a németül

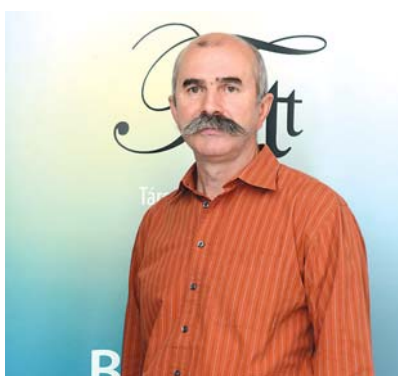
Bechli Erzsébet polgármester

kifogástalanul beszélő Bechli Erzsébet polgármester is. Így első kézből szerez tudomást a felmerülő kérdésekről, esetleges gondokról és egyúttal megvan a lehetősége is a gyors és hatékony intézkedésnek.

– Mintegy húsz-huszonöt ház van külföldi kézben – végez egy gyors fejszámolást Bechli Erzsébet. – Egyaránt van közöttük belga, német, osztrák és svájci. Nagy örömeinkre rendszeresen megfogalmazták, hogy nekik is jól felfogott érdekük a minél hatékonyabb helyi működőképesség. Azt is elmondhatom, hogy ezek az említett találkozások adott esetben kézzelfogható haszonnal járnak: hiszen sokszor előfordul, hogy a külföldi tulajdonosnak ingatlana javítása avagy szépítése miatt mesteremberre, szakmunkásra van szüksége. Ebben is szívesen segítünk.

Felfedezték a falut a külföldiek

FEKED A második világháború utáni kitelepítés idején a fekedi némettség jelentős része valamilyen úton-módon visszatért szülőfalujába. Mindössze három család maradt kint az új hazában, Németországban. Ez szinte egyedülálló jelenség, tekintettel arra, hogy idehaza másutt a németek lakta települések milyen jelentős lakosságsökkenést szenvedtek el. Az említett három család egyik sarja a rendszerváltás környékén házat vásárolt magának Fekeden, megerősítve azt a szálát, mely felmenőit kötötte a faluhoz. – Ekkoriban kezdődött el Feked felfedezése a külföldiek által – mondta Tillmann Péter polgármester. – Elsőként olyan német állampolgárok jöttek, akiknek korábban nem volt családi kötődésük a faluhoz, viszont megteremtett nekik a hely. Nyitott ajtókra találtak, befogadták őket és jól érezték magukat. Valamivel később elért bennünket az osztrák hullám, azaz többen érkeztek hozzánk Ausztriából, például befektetési céllal is. Közülük jelenleg már csak egy család képviseli, időnkénti itt tartózkodással, nyugati szomszédságunkat. A kétezres évek elején-közepén érkeztek az első hollandok, érdekességet jelent, hogy ketten

Tillmann Péter: „nyertünk velük”

diplomataként szolgálják hazájukat. Egy másik hollandnak, egy fiatalembernek távol-keleti felesége van. De vannak még a településen belga, svéd és vietnámi állampolgárok is. Kultúrházunkon ott lobog a zászlaja valamennyi olyan országnak, melynek honfitársai itt laknak nálunk. Jobbra természetesen időszakosan, nyaralás és pihenés céljából. Sokat nyertünk velük, számíthatunk rájuk Feked gazdasági fejlesztésében, avagy közösségi erejének növelésében.

Utcakép részlet, takaros házakkal és végtelen nyugalommal

A labda műfűvön is pattoghat

VÉMÉND Bár még nem kezdődött el a munka, egy sikeres pályázatnak köszönhetően már tényként könyvelhető el, hogy nyár elejére Véménd műfűves pályával fog gyarapodni. Ez a zöld sziget a salakos pálya mögött épül meg. A már megnyert, harmincnyolc millió forinthez tíz százalék önerő szükséges, ezt az utóbbi összeget a település TETT támogatásból kívánja fedezni. – Ez az új, kerítéssel is ellátott pálya a labdarúgó utánpótlás nevelésben is komoly segítséget nyújthat – mondta Barta Erzsébet polgármester. – De magától értetődően nyitva áll mindenki előtt, aki sportolni, mozogni szeretne. A közbeszerzés már lezajlott, a munka május végén kezdődik. Ha minden a terv szerint alakul, akkor egy hónap alatt el is készül a beruházás.

Véméndnek egyébként komoly labdarúgó múltja van, a csapat a Baranya megyei II. osztály bajnoka. A településen kezdte el pályafutását idősebb Dárdai Pál, itt játszott nyaranta fia, ifj. Dárdai Pál, aki 61 alkalommal volt a nemzeti válogatott tagja és 14 éven át a német Hertha Berlin játékosa. 2014-től 2015-ig a magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya tisztségét látta el.

Barta Erzsébet azon a területen, ahol május végén megkezdődik a műfűves pálya építése

A királyi főtanácsadó háza

FEKED Jan Kennis a világ bármely táján, jobbnál jobb trópusi paradicsomokban vásárolhatott volna magának nyaralót. A Holland Királyság Budapesti Nagykövetsége kulturális és sajtóügyekért felelős egykori attaséja, Vilmos Sándor holland király külügyi főtanácsadója azonban Fekeden találta meg álmai pihenőházát.

– Egyik újságíró barátom a közeli Kékesden vett egy tanyához hasonló épületet – kezdte történetét Jan Kennis. – 2010-ben, amikor is Pécsen, Európa akkori kulturális fővárosában jártam, meglátogattam a barátomat is. Egyből megtetszett a ház és úgy döntöttem, hogy én is szeretnék egy hasonlót. Egy másik, ingatlanokkal is foglalkozó holland ismerősöm javaslatára Fekeden vettem meg azt a házat, ahol sok időt töltök családommal, magyar feleségemmel és két lányommal együtt.

Így került a holland diplomata tulajdonába 2006-ban a település egyik legrégebbi háza, amit igen gyorsan felújított. Ennek köszönhetően 2007-ben nem más, mint Habsburg Ottó vágta át a szalagot a pincétől a padlásig rendbehozott épület avató ünnepségén.

Jan Kennis saját hazájában egy kis faluban töltötte gyermekéveit. Feked sok mindenben emlékezteti erre az idilli időszakra. Nyugalom, gyönyörű természet, az erdők, a dombok, a barát-

A holland diplomata Emma nevű lányával fekedi házuk előtt

ságos, befogadó és összetartó helyi közösség – sorolta azokat az értékeket, melyek tartós maradásra bírták. S az sem mellékes szempont, hogy a településen szinte mindenki beszél néme-

tül, a kommunikáció tehát zavartalan. Rendszeresen jön a tejeskocsi, a hentesnél mindig beszerezhető friss hús, tojásért pedig csak pár házzal kell odébb menni.

– Minden megvan, ami a magyaros ételekhez szükséges – hangsúlyozta a holland diplomata, aki immár kezdi megszeretni a helyi ízeket is.

– Bizton állíthatom, hogy Hollandiában sohasem kerül olyan friss sült csirke az asztalra, mint itt, Fekeden. Az itteni borok pedig igazán finomak!

A Kennis-család, népszerű hagyományként, minden évben vendégül lát negyven-ötven helybelit. Ilyenkor a feleség, Eszter asszony főz, nagy bográcsban marhagulyást vagy pörköltet. Ezeknek a rendezvényeknek valóságos néppünnpély hangulatuk van.

Jan Kennis nemcsak Hollandiában, hanem 2017-ig az Egyesült Államokban, azon belül New York-ban is ellátott kultúrdiplomáciai feladatot. Különleges, érdekes és izgalmas munkát végzett a világ egyik legnagyobb metropoliszában, mely szenzációs világváros, de éjjel csaknem ugyanolyan zajos, mint nappal. Például ezért is olyan értékes az a megnyugtató csend, mely csakis Fekeden várja a Kennis családot. Éppen ezért nem kizárt, hogy a nyugdíjas évek maradéktalanul ebben a faluban telnek majd.

Központban az iskola

MÓRÁGY A bátaapáti iskolások és a helyi óvodások külön is meghívót kaptak arra a sport- és egészségnapra, melyet a Mórággyi Általános Iskola rendezett az intézmény udvarán. A meghívottak nagy örömmel érkeztek az EFOP 1.3.9 pályázat révén tartott rendezvényre.

– Már reggel 9 órától elkezdődtek a színes és változatos programok – adott tájékoztatást Mucska Melinda igazgató. – Bevezetésként a Budapestről érkező Jóbohócok szórakoztatták az egybegyűlteket. Ezt követően több helyszínen kis csoportokban, forgószínpad szerűen próbálhatták ki a gyerekek az ügyességi és fejlesztő játékokat, sportversenyeket melyeket a Jóbohócok vezényeltek le. Ezen kívül volt óriás kötélhúzó verseny és labdarúgás csapatokban. A kisebbek és az óvodások számára a készséges szervezők bohócruhában lufit hajtogattak és arcfestést is készítettek.

A nap folyamán egy nagy légvár csúszda, illetve egy euro jumping nevű hatalmas ugráló is jó lehetőséget biztosított arra, hogy a gyerekek levegőssé felgyülemlett energiáikat.

A rendezvényünkön részt vett az iskola védőnője és egy Bonyhádi érkezett egészségfejlesztő csapat, melynek tagjai a Bonyhádi Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési irodáját képviselték. Ők is rengeteg programmal, egyszerre hasznos és játékos feladattal szolgáltak egész nap. Külön kiemelendő, hogy a különböző korcsoportok mindegyikének hoztak feladatot. A nap végén alig akartak hazamenni ta-

nulóink, sőt a szülők is zárásig maradtak, annyira megtetszett nekik az egész napos sportolási lehetőség, mellyel a felnőttek is élhettek. Nagyon örülünk annak, hogy pályázatunk által ismét egy olyan programot rendezhettünk, mely az egész településnek teremtett közösségi programot.

„Központban az iskola Mórággyon”

EFOP-1.3.9.-17-2017-00020

„Iskolaközpontú helyi együttműködések támogatása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kincses Kultúróvoda

ÓFALU Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye. Ennek a megtisztelő címnek a birtokosa az Ófalui Német Nemzetiségi Kétnyelvű Óvoda és Mini Bölcsőde. Az intézmény tavalyelőtt pályázta meg és nyerte el ezt az elismerést. Jogosult volt rá azért, mert késznek bizonyult megosztani jól működő gyakorlatát, helyet és lehetőséget biztosított a műhelymunkák, bemutató órák, versenyek, továbbképzések számára. Ezzel is erősítette a pedagógiai szakmai közelet fejlődését. Emellett elősegítette a Pedagógiai Oktatási Központ által biztosított pedagógiai-szakmai szolgáltatásokhoz való méltányos hozzáférést is.

– Rendszeresen fogadunk gyakorlatra német nemzetiségi óvodapedagógusokat – adott tájékoztatást Bechli Erzsébet intézményvezető. – Az általunk alkalmazott nevelési módszer haté-

konyságát az általános iskolából érkezett értékelések is visszaigazolják. Nálunk, az óvodában ugyanis olyan nyelvi alapot rakunk le, melyre az iskolában is eredményesen lehet építeni.

A figyelmes szemlélő egy táblát is észrevehet a létesítmény falán: Kincses Kultúróvoda 2019. Ezt azon intézmények kapták, melyek hatékonyan erősítették együttműködésüket a kulturális intézményrendszerrel. A pályázati siker ebben az esetben 1 millió 200 ezer forintot jelentett az ófalui óvodának. Az összeg révén például több kirándulás, múzeumlátogatás is megvalósul a közeljövőben.

Az óvoda egyébként 2013 óta a Hidasi Német Önkormányzat és Ófalui Német Önkormányzat alkotta társulás fenntartásában működik. Ez országsszerte egyedülálló megoldást jelent.

Az óvodások nemrég húsvéti dekorációkat, tojástartókat készítették, azokat haza is vihetők

A skótok királynőjének végzete

MÓRÁGY Friedrich Schiller örökbecsű darabját, a Stuart Mária című drámát tekintették meg a mórággyi általános iskola tanuló, pedagógus és más felnőtt kísérőikkel együtt. Az EFOP 1.3.9-17-2017-00020 pályázaton elért sikernek köszönhetően az ötven utas külön busszal indult Kaposvárra, a Csiky Gergely Színházba. A korai érkezés miatt a csapat megismerkedhetett a város központjával, a sétálóutcán tett, majd egy óráss felfedező útnak köszönhetően. – A színházi előadás maradandó élményt jelentett, a színészek alakítása lélegzetelállító volt – mondta Mucska Melinda iskolaigazgató. – Megrendülve, könnyeinkkel küszködve jöttünk ki a tragédiával végződő előadásról.

„Központban az iskola Mórággyon”

EFOP-1.3.9.-17-2017-00020

„Iskolaközpontú helyi együttműködések támogatása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE